

Roll No.....

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 11

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 811

ज्योतिषम्

पञ्चम् प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

निर्देश :- सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. उचितं विकल्पं चिनुत -

5×2=10

(i) कुम्भ राशेः स्वामी -

(अ) शुक्रः

(ब) गुरुः

(स) शनिः

(द) भौमः

(ii) शुक्रस्य सप्तमः शीघ्राङ्कः -

(अ) 402

(ब) 309

(स) 101

(द) 450

(iii) पश्चिमे अस्ते शनौ पूर्वस्याम् उदयः -

(अ) 35 दिनान्तरम्

(ब) 40 दिनान्तरम्

(स) 45 दिनान्तरम्

(द) 38 दिनान्तरम्

(iv) शुक्रस्य प्रथमः मन्दाङ्कः -

(अ) 11

(ब) 14

(स) 6

(द) 10

(v) भौमस्य षष्ठः शीघ्राङ्कः -

(अ) 117

(ब) 480

(स) 365

(द) 325

2. अधोलिखितानां रिक्त स्थानं कोष्ठेलिखितेभ्यः उचितेन पूरयत -

5×2=10

(बुधः, शशीरविबुधौ, सुखमतिः, सौख्यशरणम्, सिद्धिसदनम्)

(i) सानन्दं प्रणिपत्य लम्बोदरं भारतीम् ।

(ii) भावा द्वादश तत्र देहं मतं देहिनाम् ।

(iii) कुजः सितबुधौ सितक्ष्मासुतौ ।

(iv) दैवज्ञः सुतरां यशः श्री हर्षदं स्रग्धरा ।

(v) अकादिः सुहृदः समा अथ सर्वे हिशुक्रार्कजौ ।

3. उचितं युग्ममेलनं कुरुत -

5×2=10

(i) जातकालंकारः (अ) सूर्यः

(ii) द्वादशभावः (ब) शनिः

(iii) सिंहराशिः (स) गणेशदैवज्ञः

(iv) राहुः (द) व्ययः

(v) मन्दः (य) वक्रा

4. सत्यासत्यम् लिखत -

5×2=10

- (i) बुधः पापग्रहः । (सत्यम्/असत्यम्)
- (ii) केन्द्रं नव पञ्चमम् । (सत्यम्/असत्यम्)
- (iii) पञ्चमे यस्य भौमः स मङ्गली । (सत्यम्/असत्यम्)
- (iv) चन्द्रग्रहणं भवति पूर्णिमायाम् । (सत्यम्/असत्यम्)
- (v) लग्नसाधने तत्कालार्क आयनांश सहितः कर्त्तव्यः । (सत्यम्/असत्यम्)

5. एकपदेनोत्तरत् -

5×2=10

- (i) सूर्यस्यमित्रग्रहाः के ?
- (ii) तृतीयेशे भौमे षष्ठाष्टमे द्वादशे वा जातकस्य किं फलम् ?
- (iii) जातकालङ्कारे कति अध्यायाः ?
- (iv) ग्रहलाघवे कति अधिकारः ?
- (v) ज्योतिषशास्त्रं मुख्यतः कतिविधम् ?

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः -

6. सूर्यस्य शनेश्च ध्रुवांकाः लेख्याः ।

5

अथवा

सूर्यस्य भौमस्य च कलादिगतिः लेख्या ।

7. चन्द्रस्य स्पष्ट उदयास्त बोधकं श्लोकं लिखत ।

5

अथवा

चन्द्र ग्रहणे छाद्य छादकः कः ?

8. इष्टकालिक ग्रासानयन प्रकाराः लेख्यः ।

5

अथवा

द्वादशभावानां नामानि लिखत ।

9. कश्चिदेकः विषकन्यायोगः लिखत ।

5

अथवा

विष कन्या वैधव्यदोषयोः परिहारयोगः लिखत ।

दीर्घोत्तरीया प्रश्नाः -

2×15=30

10. गणेशदैवज्ञस्य वंश परिचयः लेख्यः ।

अथवा

वंशाध्यायतः द्वौ श्लोकौलेख्यौ ।

11. फलितज्योतिषस्य महत्त्वं लिखत ।

अथवा

ग्रहाणां मित्रशत्रून् चक्रमाध्यमेन लिखत ।